# JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
# JEAN MISCHO
## 19 päivänä helmikuuta 1998 *

1. Hof van beroep te Antwerpen (Belgia) on esittänyt Belgian valtion ja Unkarissa valmistetun Kashkaval-juuston maahantuojien välisessä asiassa kaksi ennakkoratkaisukysymystä erityisten tuontimaksujen soveltamista tiettyihin maitotuotteisiin koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 1 päivänä heinäkuuta 1982 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1767/82 [1] (jäljempänä asetus N:o 1767/82 tai asetus) tulkinnasta.

2. Kansallinen tuomioistuin haluaa tulkittavan säännöksiä, jotka koskevat sitä raaka-ainetta, jota on käytettävä Kashkaval-juuston valmistuksessa. Lisäksi se haluaa selvitettäväksi, mitä seurauksia on siitä, että tässä asetuksessa säädetyn tuontitodistuksen laatimista koskevia edellytyksiä ei ole noudatettu.

## I Sovellettavat yhteisön säännökset

3. Neuvosto on 10.11.1970 antamallaan asetuksellaan N:o 2307/70 [2] ottanut käyttöön alennetun autonomisen tuontimaksun, jota sovellettiin muun muassa lammasjuustoihin, joista käytetään nimitystä "Kashkaval" (kolmas perustelukappale).

4. Pääasian tosiseikkojen tapahtuessa sovellettiin tullietuusjärjestelmää, josta säädetään maito- ja maitotuotealan tuontimaksuja laskettaessa sovellettavista tuoteryhmistä ja erityissäännöksistä sekä yhteisestä tullitariffista annetun asetuksen (ETY) N:o 950/68 muuttamisesta 18 päivänä joulukuuta 1979 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2915/79. [3]

5. Sittemmin 27.5.1982 annetulla neuvoston asetuksella N:o 1463/82 [4] on muutettu asetusta N:o 950/68 sekä asetusta N:o 2915/79, siltä osin kun kyse on edellytyksistä, joilla eräitä juustoja luokitellaan tariffinimikkeisiin. Kashkaval-juusto kuuluu tariffinimikkeeseen 04.04 E I b 2. Kuten edellä mainituissa asetuksissa, myös tässä asetuksessa oli huomautus "tähän alanimikkeeseen luokiteltaessa on noudatettava toimivaltaisten viranomaisten määräämiä edellytyksiä".

* Alkuperäinen kieli: ranska.

1 — EYVL L 196, s. 1.

2 — Maito- ja maitotuotealan tuontimaksuja laskettaessa sovellettavista tuoteryhmistä ja erityis-säännöksistä annetun asetuksen (ETY) N:o 823/68 muuttamisesta erityisesti tiettyjen juustojen osalta 10 päivänä marraskuuta 1970 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 2307/70 (EYVL L 249, s. 13).

3 — EYVL L 329, s. 1.

4 — EYVL L 159, s. 1.

6. Tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2658/87, [5] joka tuli voimaan 1.1.1988, muutettiin yhteisen tullitariffin tariffinimikkeistöä. Sen myötä Kashkaval-juusto kuului vastedes CN-nimikkeeseen 0406 90 29, jota koskevan (2) huomautuksen mukaan "juustosta kannetaan alennettua tuontimaksua, jos se tuodaan kolmannesta maasta kyseisen maan ja yhteisön välillä tehdyn erityisjärjestelyn mukaisesti, ja siitä esitetään asiaa koskevissa yhteisön säännöksissä määrättyjen edellytysten mukaisesti annettu IMA 1 -todistus".

7. Edellytykset, joilla Kashkavalia on mahdollista tuoda alennetulla tuontimaksulla, määritellään komission asetuksissa. Pääasian tosiseikkojen tapahtuessa sovellettiin edellä mainittua asetusta N:o 1767/82.

8. Asetuksen N:o 1767/82 1 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Asetuksen (ETY) N:o 2915/79 liitteessä II oleviin tuotteisiin sovellettavat tuontimaksut on osoitettu tämän asetuksen liitteessä I.

2. Tämän asetuksen liitteessä I luetellut tuotteet saavat kyseisiä tuontimaksuja ainoastaan, jos esitetään liitteessä II olevan mallin mukaisesti laadittu IMA 1 -todistus ja jos tässä asetuksessa vahvistettuja edellytyksiä noudatetaan."

Asetuksen 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Kaavake on laadittava 1 artiklassa tarkoitettujen tuotteiden jokaisesta lajista ja pakkaustavasta.

2. Kaavakkeessa on oltava jokaisen lajin ja jokaisen tuotteen pakkaustavan osalta liitteessä III olevat tiedot."

Asetuksen 5 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Todistus on voimassa ainoastaan, jos se on asianmukaisesti täytetty ja liitteessä IV olevan myöntävän viranomaisen oikeaksi todistama."

9. Asetuksen N:o 1767/82 liitteessä I viitataan Kashkavalin osalta yhteisen tullitariffin numerosarjaan "1 ex 04.04 E I b 2", ilman että tarkemmin täsmennettäisiin, mistä raaka-aineesta tämä juusto on valmistettava.

5 — EYVL L 256, s. 1.

10. Asetuksen 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun IMA 1 -todistuksen malli on liitteessä II.

11. Liitteessä III on ohjeet todistusten laatimisesta, ja siinä säädetään Kashkaval-juuston osalta, että 1—6, 9, 17 ja 18 kohdan lisäksi on täytettävä:

"2. todistuksen 10 kohta lisäämällä 'yksinomaan kansallisesti tuotettu lampaanmaito'."

**II Tosiseikat ja asian käsittely kansallisessa tuomioistuimessa**

12. Foodic BV (jäljempänä Foodic) toi 24.12.1987 ja 13.10.1988 välisenä aikana 860 000 kiloa Kashkaval-juustoa Unkarista. Jokaiseen tätä juustoa koskeneesta 16 tuontiilmoituksesta oli asetuksen N:o 1767/82 1 artiklan 2 kohdan mukaisesti liitetty IMA 1 -todistus. Näissä todistuksissa todettiin, että kyse oli Kashkaval-juustosta, joka oli valmistettu lehmänmaidosta.

13. Belgian viranomaiset kantoivat tästä juustosta alennettua tuontimaksua. Belgian viranomaisten huomasivat lokakuussa 1988 tekemässään tarkastuksessa, että maahantuotu Kashkaval oli valmistettu lehmänmaidosta. Ne katsoivat, että yhteisön säännösten mukaan etuuskohtelua voitiin soveltaa Kashkavaliin vain, jos se oli valmistettu yksinomaan lampaanmaidosta, joten ne vaativat Foodicilta 18.12.1989, että tämä maksaa normaalien tuontimaksujen ja jo maksettujen alennettujen tuontimaksujen välisen erotuksen.

14. Koska tätä summaa ei maksettu, Belgian valtio haastatti 8.1.1992 Foodicin oikeuteen vaatien maksettavaksi 66 424 325 Belgian frangia, joka perustui tuontimaksujen lisäykseen ja annettuihin takuihin, jotka johtivat maksuvelvollisuuteen tuontitodistuksiin liittyvien virheellisyyksien vuoksi.

15. Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen hylkäsi 29.6.1994 antamallaan tuomiolla Belgian valtion vaatimukset olennaisilta osiltaan.

16. Belgian valtio valitti tuomiosta Hof van beroep te Antwerpeniin.

**III Ennakkoratkaisukysymykset**

17. Epävarmana asetuksen N:o 1767/82 tulkinnasta Hof van beroep te Antwerpen on 27.1.1997 tekemällään välipäätöksellä saatta-

nut yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäviksi seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Tarkoitetaanko Kashkavalilla asetuksessa N:o 1767/82 ainoastaan juustoa, joka on valmistettu lampaanmaidosta?

2) Täyttääkö IMA 1 -todistus, joka on annettu asetuksen N:o 1767/82 mukaisesti mutta täytetty vastoin tämän asetuksen liitteissä säädettyjä ohjeita, asetuksen 2 artiklassa säädetyt edellytykset, ja onko kieltävässä tapauksessa oikeus alennettujen tuontitullien soveltamiseen menetetty?"

*Ensimmäinen kysymys*

18. Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että pääasian vastaajien (maahantuojien) mukaan Kashkavalia voidaan valmistaa myös lehmänmaidosta. Vastaajat toteavat, että unkarilainen viranomainen, joka on täyttänyt IMA 1 -todistuksen, on nimenomaisesti todennut, että kyse on lehmänmaidosta valmistetusta juustosta, ja vastaajien mukaan tällä maininnalla on siten vahvistettu se, että Kashkavalia voidaan yhtä hyvin valmistaa myös lehmänmaidosta ilman että tämä johtaisi juuston Kashkaval-nimityksen muuttumiseen.

19. Esillä olevassa asiassa merkityksellinen kysymys on kuitenkin se, voidaanko tämäntyyppiseen Kashkaval-juustoon soveltaa voimassa olevien yhteisön säännösten mukaisia alennettuja tuontimaksuja.

20. Asetuksen N:o 1767/82 toisessa perustelukappaleessa vahvistetaan, että "hyväksyminen tariffinimikkeisiin ei ole enää ainoa erityisen maksun soveltamiseen oikeuttava tekijä".

21. Asetuksen 1 artiklan 2 kohdassa säädetään lisäksi, että tullietuuskohtelun soveltaminen edellyttää seuraavien kahden vaatimuksen täyttymistä:

— liitteessä II olevan mallin mukaisen IMA 1 -todistuksen esittämistä

ja

— asetuksessa N:o 1767/82 vahvistettujen edellytysten noudattamista.

22. Yksi näistä noudatettavista edellytyksistä on asetettu 3 artiklan 2 kohdassa, jonka mukaan todistuksen tulee sisältää tiedot, jotka mainitaan liitteessä III.

23. Liitteessä III olevassa Kashkaval-juustoa koskevassa I kohdassa säädetään, että todistuksen 10 kohdassa on oltava maininta "yksinomaan kansallisesti tuotettu lampaanmaito".

24. Vaikuttaa siten selvältä, että yhteisön lainsäädännössä on alennetun tuontimaksun soveltaminen haluttu varata sellaiselle Kashkaval-juustolle, joka on valmistettu yksinomaan lampaanmaidosta.

25. Kirjallisissa huomautuksissaan pääasian vastaajat toteavat kuitenkin, että "1.7.1982 annetun asetuksen N:o 1767/82 tekstissä ei tehdä eroa sen suhteen, onko Kashkaval-juusto valmistettu lehmänmaidosta vai lampaanmaidosta; tämä pieni ero tehdään vasta asetuksen liitteessä, ja onkin kysyttävä, voiko asetuksen liitteen teksti syrjäyttää itse asetuksen tekstin. Vastaus on tietenkin kieltävä" (yhteisöjen tuomioistuimelle jätetyn kirjelmän 16 kohta).

26. Hiukan myöhemmin pääasian vastaajat lisäävät vielä seuraavaa: "Koska kyseisen asetuksen alkuperäisen version tariffikoodeksissa käytettiin lyhyesti vain ilmaisua 'Kashkaval' Belgian valtio ei voi tehdä eroa sen mukaan, onko kyse maidosta vai lampaanmaidosta valmistetusta juustosta". "Tariffikoodeksilla" vastaajat tarkoittavat ilmeisestikin asetuksen liitettä I.

27. Näitä perusteluja ei voida hyväksyä, koska asetuksen artikloja ei saa käyttää perusteluina ottamatta huomioon asetuksen liitteitä, eikä huomioon saa ottaa vain liitettä I ja sivuuttaa täysin liite III.

28. Lisäksi on todettava, että liite I ei sisällä (yhtä poikkeusta lukuun ottamatta) myöskään tietoja siitä, mitä raaka-ainetta on käytettävä muiden siinä nimitysten perusteella lueteltujen juustojen osalta (esim. Emmental, Cheddar, Tilsit, Finlandia). Kaikkien näiden juustojen osalta on sovellettava liitettä III, jossa todetaan suurimasta osasta kyseisiä juustoja se raaka-aine, jota on käytettävä. Näin ollen liitteellä III selvennetään liitettä I. Nämä kaksi liitettä täydentävät toisiaan ja muodostavat yhden kokonaisuuden.

29. Koska liitteen I teksti ei siten voi syrjäyttää liitteen III tekstiä, yhteisön lainsäädännön tarkoitus on kiistatta, että alennettua tuontimaksua sovelletaan vain sellaiseen Kashkaval-juustoon, joka on valmistettu lampaanmaidosta.

30. Tätä toteamusta vahvistaa vielä se, kuten komissio korostaa kirjallisissa huomautuksissaan, että asetuksen N:o 2307/70 kolmannessa perustelukappaleessa viitataan lammasjuustoihin, joista käytetään nimitystä "Kashkaval". Näin neuvosto silloin, kun se ensimmäisen kerran määräsi Kashkaval-juustoon sovellettavaksi alennettua tuontimaksua, täsmensi, että ainoastaan lampaanmaidosta valmistetulle Kashkaval-juustolle voidaan myöntää etuuskohtelu. Komissio toteaa perustellusti, että neuvosto ei ole sittemmin muuttanut päätöstään.

31. Lisäksi adverbin "yksinomaan" käyttö korostaa, ettei mitään muuntyyppistä maitoa voida sisällyttää asetuksessa N:o 1767/82 tarkoitetun Kashkaval-juuston valmistusprosessiin.

32. Väitteensä tueksi pääasian vastaajat vetoavat vielä 10.5.1990 annettuun komission asetukseen N:o 1225/90, [6] jolla muutettiin asetusta N:o 1767/82 lisäämällä erityisesti liitteessä I esitettyyn Kashkavalin kuvaukseen maininta "lampaanmaidosta valmistettu". Pääasian vastaajat katsovat, että vasta tämän asetuksen voimaantulosta lähtien alennettuja tuontimaksuja sovelletaan ainoastaan sellaiseen Kahkavaliin, joka on valmistettu lampaanmaidosta.

33. Asetuksen N:o 1225/90 perustelukappaleista ilmenee, että Kashkaval-juuston kuvauksessa on esiintynyt tiettyjä vaikeuksia, jotka ovat ilmenneet IMA 1 -todistuksia laadittaessa, minkä vuoksi komissio tekee asetukseen kyseisen täsmennyksen.

34. Kaikesta huolimatta maahantuojan, joka haluaa tullietuuskohtelua sovellettavan, on luettava huolellisesti koko säädös, jossa määritellään tämän järjestelmän yksityiskohdat kuten määräykset siitä, miten erityiskaavake on täytettävä.

35. Liitteen I täsmennys ei ole millään tavalla muuttanut kyseistä juustoa koskevaa säännöstöä, sellaisena kuin se ilmeni asetuksen, liitteen I ja liitteen III säännösten muodostamasta kokonaisuudesta.

36. Sitä paitsi komissio ei olisi, kuten se oikein huomauttaa, toimivaltainen muuttamaan kyseisen Kashkaval-juuston ominais-

6 — EYVL L 120, s. 56.

piirteiden kuvausta, koska neuvosto on säätänyt siitä asetuksessa N:o 2307/70.

37. Näin ollen ei ole epäilystäkään siitä, että vastauksen kansallisen tuomioistuimeen ensimmäiseen kysymykseen on oltava myöntävä: asetuksessa N:o 1767/82 tarkoitettu Kashkaval-juusto on valmistettava yksinomaan lampaanmaidosta.

*Toinen kysymys*

38. Toinen kysymys voidaan jakaa kahteen osaan. Hof van beroep te Antwerpen haluaa ensinnäkin selvittää, täyttääkö vastoin asetuksen N:o 1767/82 liitteissä annettuja ohjeita täydennetty IMA 1 -todistus tämän asetuksen vaatimukset.

39. Alkuhuomautuksena on todettava seuraavaa: Hof van beroep te Antwerpen viittaa toisessa kysymyksessään asetuksen N:o 1767/82 2 artiklaan. Tässä 2 artiklassa säädetään kuitenkin ainoastaan siitä, millainen IMA 1 -todistuksen on fyysisesti oltava ja miten se on teknisesti täytettävä. Kyse on mielestäni painovirheestä, sillä kysymys voi koskea vain asetuksen N:o 1767/82 1 artiklassa asetettuja vaatimuksia. Vastaankin kysymykseen tämän artiklan perusteella.

40. Asetuksen 1 artiklassa asetetaan vaatimus asetuksessa vahvistettujen edellytysten noudattamisesta. Yksi näistä edellytyksistä todetaan 3 artiklan 2 kohdassa, jonka mukaan IMA 1 -todistuksessa on oltava liitteessä III olevat tiedot.

41. Lisäksi 5 artiklan 1 kohdassa säädetään, että "todistus on voimassa ainoastaan, jos se on asianmukaisesti täytetty".

42. Näin ollen liitteessä III säädettyjen tietojen antaminen on edellytys todistuksen pätevyydelle, ja todistus, joka ei sisällä kaikkia liitteessä III vaadittuja yksityiskohtaisia tietoja, ei voi täyttää asetuksen N:o 1767/82 1 artiklan vaatimusta.

43. Asetuksen N:o 1767/82 liitteessä III säädetään Kashkaval-juuston osalta, että todistuksen 10 kohdassa on oltava seuraava maininta:

'yksinomaan kansallisesti tuotettu lampaanmaito'.

44. Ensimmäiseen kysymykseen ehdotetusta vastauksesta ilmenee, että yhteisön lainsäädännössä on koko ajan haluttu antaa erityinen tuontimaksukohtelu vain sellaisen Kashkaval-juuston hyväksi, joka on valmistettu lampaanmaidosta. Liitteessä III säädetty maininta, joka on tehtävä tuontitodistuksen 10 kohtaan Kashkavalin osalta, ei siten ole pelkästään muotoa koskeva edellytys, vaan myös aineellinen edellytys.

45. Toisen kysymyksen ensimmäiseen osaan on näin ollen vastattava, että asetuksen N:o 1767/82 perusteella annettu IMA 1 -todistus, joka on kuitenkin täydennetty vastoin asetuksen liitteissä annettuja ohjeita, ei täytä tämän asetuksen vaatimuksia.

46. Hof van beroep te Antwerpen kysyy lisäksi, onko tällainen laiminlyönnin johdosta "oikeus alennettujen tuontitullien soveltamiseen menetetty" (ks. ratkaisuehdotuksen 17 kohta, kysymys 2).

47. Asetuksessa N:o 1767/82 asetettujen vaatimusten täyttämättä jättämisen seurauksista säädetään 1 artiklan 2 kohdassa. Siinä säädetään, toistettakoon se vielä, että kyseisiin tuotteisiin sovelletaan erityistä tuontimaksukohtelua ainoastaan, jos asetuksessa vahvistettuja edellytyksiä on noudatettu.

48. Tämä 2 kohta heijastaa lainsäätäjän tarkoitusta, joka ilmenee asetuksen N:o 1767/82 toisesta perustelukappaleesta ja jonka mukaan "hyväksyminen tariffinimikkeisiin ei ole enää ainoa erityisen maksun soveltamiseen oikeuttava tekijä".

49. Jotta erityistä tuontimaksukohtelua voitaisiin soveltaa, IMA 1 -todistus on näin ollen oltava laadittu siten, että se täyttää kaikki asetuksessa N:o 1767/82 esitetyt vaatimukset ja on erityisesti kaikkien liitteessä III olevien ohjeiden mukainen sekä muotonsa että sisältönsä puolesta.

50. Pääasian vastaajat väittävät kuitenkin vielä, että asetuksessa ei säädetä sanktiosta ja että tullietuuskohtelua on näin ollen edelleenkin sovellettava näiden osalta.

51. Tämän väitteen mukaan maahantuotuihin tuotteisiin sovellettaisiin siten asetuksen mukaista tullietuuskohtelua, vaikka asetuksessa vahvistettuja edellytyksiä ei noudatettaisikaan (1 artiklan 2 kohta) ja vaikka esitetyt todistukset eivät olisi päteviä (5 artiklan 1 kohta).

52. Tällainen tulos olisi epäilemättä mieltä vailla. Poikkeuskohtelun osalta ei ole tarpeen säätää sanktioista. Jos poikkeuskohtelun soveltamisedellytyksiä ei täytetä, sovelletaan viran puolesta yleisiä säännöksiä.

53. Näin ollen pääasian vastaajat vetoavat myös perusteettomasti suhteellisuusperiaatteeseen. Yleisten säännösten mukainen kohtelu, jota ei sellaisenaan ole riitautettu, ei missään tapauksessa voi asettaa maahantuojalle suhteetonta taakkaa.

54. Tämän vuoksi on katsottava, että tullietuuskohtelua ei voida soveltaa tuontiin sellaisilla IMA 1 -todistuksilla, jotka eivät vastaa asetuksessa N:o 1767/82 asetettuja edellytyksiä.

55. Sitä varalta että yhteisöjen tuomioistuin vastaisi tällä tavalla Hof van beroep te Antwerpenin esittämiin kysymyksiin, pääasian vastaajat vetoavat tuonti- tai vientitullien maksamisvelvoitteen sisältävään tullimenettelyyn ilmoitetuista tavaroista velalliselta kantamatta jääneiden tuonti- tai vientitullien kantamisesta jälkitullauksin 24 päivänä heinäkuuta 1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1697/79 [7] 5 artiklan 2 kohdan soveltumiseen.

56. Kansallisen tuomioistuimen esittämissä kysymyksissä ei pyydetä tulkitsemaan tätä säännöstä. Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee kuitenkin, että pääasian vastaajat ovat tehneen tämän väitteen, ja kansallinen tuomioistuin mainitsee asetuksen N:o 1697/79 yhtenä niistä säädöksistä, joiden tulkinta aiheuttaa ongelmia kansallisen tuomioistuimen käsittelemässä asiassa.

57. Mielestäni on siten tarkoituksenmukaista mainita eräitä yhteisöjen tuomioistuimen selvittämiä, tätä säännöstä koskevia periaatteita, ja yksinomaan kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on arvioida, ovatko tämän säännöksen soveltamisedellytykset täyttyneet.

58. Asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"2. Toimivaltaiset viranomaiset voivat olla perimättä jälkikäteen tuonti- tai vientitullien määrää, jota ei ole kannettu toimivaltaisten viranomaisten tekemän sellaisen virheen vuoksi, jonka havaitsemista ei kohtuullisesti

7 — EYVL L 197, s. 1.

voida edellyttää maksuvelvolliselta, joka puolestaan on toiminut vilpittömässä mielessä ja noudattanut kaikkia voimassa olleita tulli-ilmoitustaan koskevia säännöksiä." [8]

59. Asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdassa asetetaan siten kolme edellytystä, jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat olla ryhtymättä jälkikäteiseen perintään. Nämä rinnakkaiset edellytykset ovat seuraavat:

— tullia ei ole kannettu toimivaltaisten viranomaisten tekemän virheen vuoksi;

— maksuvelvollinen on toiminut vilpittömässä mielessä, eli maksuvelvollinen ei toisin sanoen ole voinut havaita toimivaltaisen viranomaisten tekemää virhettä;

— maksuvelvollinen on noudattanut kaikkia voimassa olleita tulli-ilmoitustaan koskevia säännöksiä.

60. "Toimivaltaisten viranomaisten virhettä" koskevan kriteerin osalta on varmaa, että vientimaan eli Unkarin viranomainen on virheellisesti antanut IMA 1 -todistukset juustosta, joka on valmistettu lehmänmaidosta.

61. Vastaavasti tuontimaan toimivaltainen viranomainen on virheen vuoksi kantanut alennettua tuontimaksua, vaikka IMA 1 -todistuksissa mainittiin, että juusto oli valmistettu lehmänmaidosta. Tarkistamalla asian asetuksesta N:o 1767/82 ne olisivat voineet havaita, että tällaisilla tuotteilla ei ollut oikeutta tullietuuskohteluun.

62. Onko maksuvelvollinen toiminut vilpittömässä mielessä?

63. Maksuvelvollinen ei esillä olevassa asiassa ole selvästikään syyllistynyt vilppiin eikä petollisiin menettelyihin siten, että se olisi johtanut Unkarin tai Belgian viranomaisia harhaan juuston valmistuksessa käytetyn raaka-aineen suhteen. Sitä vastoin maksuvelvollinen on kuitenkin toiminut virheellisesti pyytäessään vientimaan viranomaisilta IMA 1 -todistuksia tuotteille, joilla ei ollut oikeutta tullietuuskohteluun.

64. Todettakoon, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kansallisen tuomioistuimen on todettava, olisiko maksuvelvollinen voinut havaita toimivaltaisten viranomaisten tekemän virheen, kun otetaan huomioon virheen luonne, maksuvelvollisen ammatillinen kokemus ja tämän osoittama huolellisuus. [9]

8 — Suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska EYVL:ssä ei ole julkaistu suomenkielistä tekstiä.

9 — Ks. esim. asia C-250/91, Hewlett Packard France, tuomio 1.4.1993 (Kok. 1993, s. I-1819, 22 kohta).

65. Virheen luonteen osalta yhteisöjen tuomioistuin on jatkuvasti pitänyt tarpeellisena sen selvittämistä, onko kyseinen säännöstö vaikeaselkoinen vai päin vastoin riittävän selväpiirteinen, jolloin virhe on tosiseikkoja tutkimalla helposti havaittavissa.

66. Oliko asetus aikana, jolloin pääasian tosiseikat tapahtuivat, siinä määrin huonosti laadittu, että voidaan otaksua, että maksuvelvollinen on esittänyt pyyntönsä todistusten saamisesta vilpittömässä mielessä ja että se ei ole voinut myöskään havaita toimivaltaisten viranomaisten virhettä?

67. Kuten edellä on todettu, komissio on asetuksensa N:o 1225/90, edellä mainitussa toisessa perustelukappaleessa myöntänyt, että "tämän juuston kuvauksessa —— IMA 1 -todistuksen laatimisessa on esiintynyt tiettyjä vaikeuksia". Tämän vuoksi komissio korvasi asetuksen N:o 1767/82 liitteen I kuvauksen "Kashkaval" kuvauksella "lampaanmaidosta valmistettu kashkaval-juusto" ja teki samalla muita täsmennyksiä tämän juuston ominaispiirteistä.

68. Kuitenkin olen sitä mieltä, kuten olen edellä jo todennut vastatessani ensimmäiseen kysymykseen, että ammattimaisen maahantuojan, joka pyytää sovellettaviksi poikkeussäännöksiä, pitäisi lukea koko asetus. Sen pitäisi jopa lukea erityisen huolellisesti liite III pystyäkseen antamaan vientimaan viranomaiselle kaikki ne tiedot, joita tämä tarvitsee todistuksen laatimisessa.

69. Kolmanneksi on todettava, että kansallisen tuomioistuimen on arvioitava sitä, onko kaikkia voimassa olleita säädöksiä noudatettu. Edellä ehdotetuista vastauksista ensimmäiseen kysymykseen ja toisen kysymyksen ensimmäiseen osaan käy kuitenkin selvästi ilmi, että olen sillä kannalla, että voimassa olleita säädöksiä ei ole noudatettu.

70. Pääasian vastaajat vetoavat myös *luottamuksensuojan periaatteeseen*. Tältä osin riittää, kun todetaan, että asiassa Krücken annetussa tuomiossa [10] yhteisöjen tuomioistuin totesi, että "luottamuksensuojan periaatteeseen ei voida vedota yhteisön oikeuden säädökseen sisältyvää täsmällistä säännöstä vastaan, eikä yhteisön oikeuden soveltamisesta huolehtivan kansallisen viranomaisen toiminta, joka on ristiriidassa tällaisen säännöksen kanssa, voi perustaa taloudellisessa toimijassa perusteltua luottamusta siihen, että tämän eduksi voitaisiin soveltaa yhteisön oikeuden vastaista kohtelua".

10 — Asia 316/86, Krücken, tuomio 26.4.1988 (Kok. 1988, s. 2213, 24 kohta).

## Ratkaisuehdotus

71. Edellä esitetyn perusteella katson, että Hof van beroep te Antwerpenin esittämiin kahteen kysymykseen on vastattava seuraavasti:

1) Erityisten tuontimaksujen soveltamista tiettyihin maitotuotteisiin koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 1 päivänä heinäkuuta 1982 annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 1767/82 tarkoitetaan Kashkavalilla juustoa, joka on valmistettu yksinomaan lampaanmaidosta.

2) Asetuksen N:o 1767/82 perusteella annettu IMA 1 -todistus, joka on kuitenkin täydennetty vastoin tämän asetuksen liitteessä III annettuja ohjeita, ei täytä mainitun asetuksen 1 artiklan 2 kohdan vaatimuksia, joten tällaisella todistuksella maahantuotuihin tuotteisiin ei voida soveltaa tässä asetuksessa säädettyä erityistä tuontimaksukohtelua.